

การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความผูกพันของบิดามารดาผ่านการนัดสัมผัสทารก
แรกเกิดน้ำหนักตัวน้อย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความผูกพันของบิดามารดาผ่านการนวดสัมผัสทารกแรกเกิด น้ำหนักตัวน้อย

PARENT-INFANT ATTACHEMENT PROMOTING PROGRAM THOUGH THE THERAPEUTIC MASSAGE IN LOW BIRTH WEIGHT INFANTS

รัชณี พิพัฒน์มงคล 4937538 RACN/M

พย.ม. (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ลดาวัลย์ นิชโรจน์, พย.ค., ประครอง อินทรสมบัติ, คม. (การบริหารการพยาบาล)

บทคัดย่อ

ครอบครัวถือเป็นสถาบันแรกของมนุษย์ ที่มีบิดามารดาคอยอบรม สั่งสอน เลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวโดยเฉพาะทารก ให้สามารถเจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัย ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ และสติปัญญา ในการพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องมีการดูแลสุขภาพอนามัยของประชากรตั้งแต่เริ่มสร้างครอบครัว ดังนั้นการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชากร จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยเฉพาะการอนามัยแม่และเด็กซึ่งถือเป็นการบริการขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการเฝ้าระวังและป้องกันในเรื่องของการวางแผนครอบครัว การตั้งครรภ์ของมารดา ตลอดจนการคลอดบุตร เพื่อลดปัญหาการเสียชีวิตของทารก และปัญหาอื่นๆ โดยเฉพาะปัญหาการคลอดทารกก่อนกำหนดมีน้ำหนักตัวน้อย เนื่องจากปัญหาดังกล่าวนำมาสู่ผลกระทบหลายด้าน ทั้งต่อทารก รวมไปถึงการส่งเสริมความผูกพันระหว่างบิดามารดาและทารกที่กระทำไดยาก

การศึกษาในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการส่งเสริมความผูกพันของบิดามารดาผ่านการนวดสัมผัสทารกแรกเกิดน้ำหนักตัวน้อย โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักฐานเชิงประจักษ์ และเอกสารวิชาการ ประกอบด้วย งานวิจัย Meta-analysis ที่เป็น Randomized control trials จำนวน 11 เรื่อง งานวิจัยกึ่งทดลอง (ระดับ B) จำนวน 8 เรื่อง และงานวิจัยเชิงพรรณนา (ระดับ C) จำนวน 1 เรื่อง

โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมความรักใคร่ผูกพันระหว่างบิดามารดาและทารก รวมถึงทารกแรกเกิดน้ำหนักตัวน้อยมีน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น โดยใช้กรอบแนวคิดความรักใคร่ผูกพันของคลอดและเคนนลและหลักการดูแลเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของ อัลล์ การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความผูกพันระหว่างบิดามารดาผ่านการนวดสัมผัสทารกประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการและเก็บข้อมูล ขั้นดำเนินการ และขั้นการประเมินผลเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรนำโปรแกรมที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้โดยผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและความสามารถในการนำไปปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนไปใช้จริง

คำสำคัญ : ทารกแรกเกิดน้ำหนักตัวน้อย / การนวดสัมผัสทารก / ความผูกพันระหว่างบิดามารดาและทารก / การแพทย์ทางเลือก

PARENT-INFANT ATTACHMENT PROMOTION PROGRAM THROUGH THE
USE OF THERAPEUTIC MASSAGE ON LOW BIRTH WEIGHT INFANTS

RATCHANEE PIPATMONGKOL 4937538 RACN/M

M.N.S. (COMMUNITY HEALTH NURSE PRACTITIONER)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: LADAVAL NICHAROJANA,
D.N.S., PRAKONG INTARASOMBAT, M.Ed. (NURSING ADMINISTRATION)

ABSTRACT

Family is the foremost institution of human beings. Parents teach, guide and bring up their children, especially when they are infants, so that they grow up healthy with appropriate physical, psychological, social, emotional, and cognitive development. Population health development is therefore an important issue of Thailand, especially the health care of mothers and children which is a primary health care service. This health care service is aimed at preventing many pregnancy and childhood problems such as low birth weight in infants. This problem can lead to multiple impacts on the infants and the tribulation of the development of parent-infant attachment.

The objective of this study was to develop practice guidelines for a parent-infant attachment promotion program through the use of therapeutic massage on low birth weight infants. The program was established by analyzing and synthesizing relevant evidence-based studies. There were 11 randomized control trial studies, 8 quasi-experimental studies and 1 descriptive study analyzed.

The goal of this program was to establish and promote a strong family love bond through infant massage and weight gain for the infant. The synactive theory of development for newborn infants (Als, 1982) and attachment theory (Klaus&Kennel, 1982) was adopted as a conceptual framework for developing the program. The parent-infant attachment program through the use of therapeutic massage on low birth weight infants is comprised of 3 steps: data collection, intervention, assessing the parent-infant attachment promotion program.

It is recommended that a pilot study of this program and validation from experts as well as program modification according to the expert's opinion should be carried out prior to implementation.

KEY WORDS : LOW BIRTH WEIGHT / INFANT MASSAGE / PARENT-INFANT
ATTACHMENT / ALTERNATIVE MEDICINE

168 pages